

במלחמת הקוממיות

„השבת השחורה“ שימשה אות אזהרה ליהודים. נתקבלו הוראות מההגנה להתבצר יותר, לרכוש נשק נוסף, לבנות סליקים חדשים ולהגביר את קצב האימונים. ביגור תיקנו את הגדר שנפרצה ע"י האנגלים ב־29 ביוני. בינואר 1947 היו ברשותנו 85 רובים, 3 מרגמות 2 ומרגמה אחת 3, חמישה מקלעים, תחמושת ורימוני יד. חלק מהנשק רכשנו וחלק קיבלנו מההגנה.

בי"ט טבת תש"ז התקיימה פעולת התגמול נגד המעורבים ברצח היהודים בבתי הזיקוק. היו אלה ברובם תושבי בלדא־שייך. במבצע זה השתתפו אנשי הפלמ"ח, החי"ש של הסביבה ובתוכם חברי יגור. הפעולה בוצעה על פי הוראות המוסדות. בלילה זה נפלו חנן זלינגר שהיה מפקד החי"ש וחיים בן־דור. היה חשש שהאנגלים יגרמו לנו צרות באם יודע להם

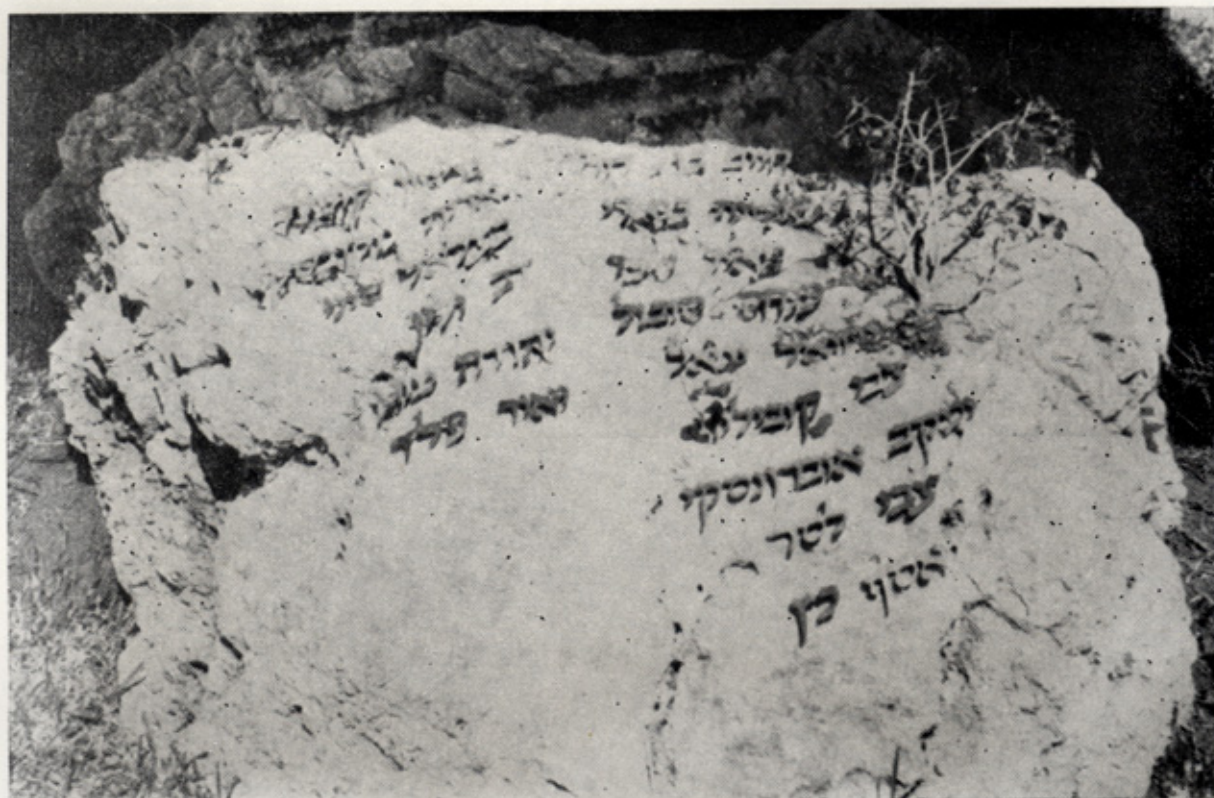

יד למגינים — לזכר הנופלים

שיגור שימשה בסיס, ממנו יצאו להתקיף את הכפר הערבי והחזקנו את המשק ימים אחדים במצב הכן וסגור באופן הרמטי. בכדי לא לעורר חשד התקיימה הלוויתם של חנן זלינגר וחיים בן־דור ז"ל בסתר ורק מעטים השתתפו בה. באותו זמן השתתפנו בסורים קבועים בנפה וקיימנו תצפיות בסביבה יומם וליל מעל מגדל המים ובמקומות אחרים.

באותם הימים התחבורה לחיפה וממנה היתה קשה ביותר וכרוכה בסכנות רבות. הכנופיות בבלדא־שייך, חליסה וואדי רושמיה המטירו אש על כלי הרכב של היהודים. התחילו אז להשתמש בכביש כפר־אתא, ויגור השתתפה יחד עם כל הסביבה בהבטחת עורק־תחבורה

זה. הואיל ואנשי הכנופיות המשיכו להטריד את התחבורה שלנו החליטה מפקדת הנפה לשלם להם כגמולם ואנשי חי"ש — בהם גם חברי יגור — נשלחו לכביש הראשי חיפה—נצרת בכדי להטריד את התחבורה הערבית. הבסיס היה ביגור. באחד הימים — היה זה זמן מועט לפני שיחרור חיפה — ירו אנשי החי"ש על אוטובוס ערבי בקטע הכביש יגור—נשר. אנשינו הסתתרו בכרם ובפרדס. באותה שעה הגיעה שיירת לגיונרים בפיקוד אנגלי. התלקח קרב עז, כאשר הלגיונרים מריקים את כל המחסניות שלהם

אבן הזיכרון

על העמדה שליד בית הספר המחוזי, שם התבצרו כמה מחברינו, על בנייני בי"ס טיץ ועל כמה מבנייני המשק. בנס לא היו קרבנות ובמשק הוכרז מצב הכן. אנשינו פנו אז למפקדי הלגיון האנגליים וביקשום להפסיק את היריות. האנגלים הסכימו והסתלקו עם הלגיונרים מהמקום.

בליל החלטת האו"ם על הקמת מדינת ישראל ישבו כל חברי המשק ע"י המקלטים ועם שמיעת ההחלטה פרצו כולם לחדר-אוכל. בין רגע הופיעו על השולחנות שתייה ותקרובת, שרו ורקדו והשמחה היתה רבה. בין השמחים והרוקדים היה גם חברנו יהושע גלוברמן ז"ל. הוא אמר: זוהי שעה היסטורית, יהיו צרות, הן רק מתחילות, אבל יש לנו מדינה מובטחת. כעבור ימים מועטים נפל יהושע מיד מרצחים בדרך ירושלים—תל-אביב. בינתיים החמיר המצב במקומות שונים בארץ. בעיקר הדאיג המצור על ירושלים והיתה החלטה לפרוץ אותו. לשם כך ולשם יתר הפעולות היה צורך בנשק רב וזה לא היה. כל הישובים קיבלו פקודה למסור מנשקם למטרה זו. יגור הפרישה חלק ניכר מנשקה לפעולות

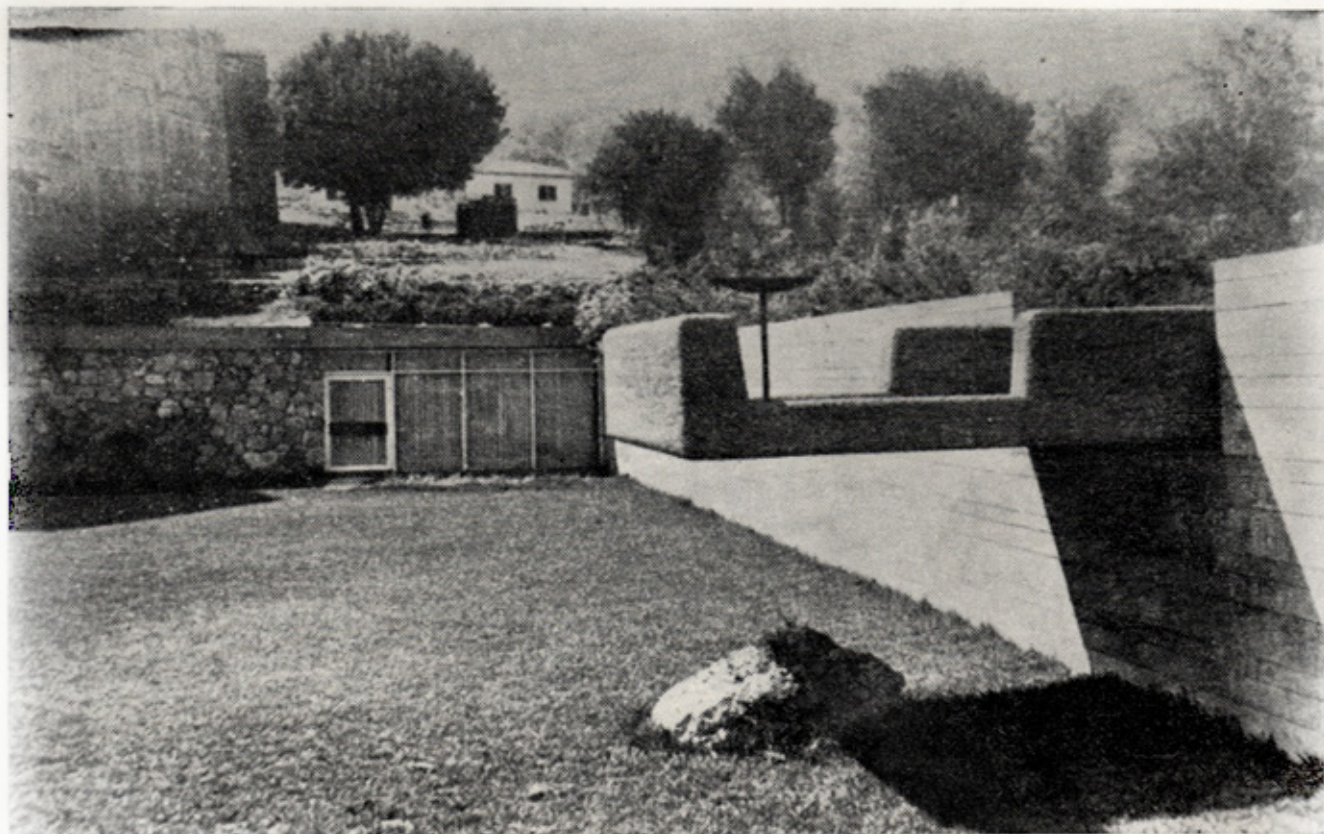
אלה. נוסף לזה גייסה וציידה יגור כמעט מחלקה, אשר השתתפה בקרבות על רמת-יוחנן, שם נפל חברנו יחיאל יגאל (ז' ניסן תש"ח) ממגוייסי החי"ש בדרגת מ.מ. בקרב על עכו נפל חברנו צבי קביליו (ה' אייר תש"ח). המחלקה הזאת השתתפה כמו כן בקרב על קדש נפתלי, שם נפל חברנו צבי לטר (כ"ח סיון תש"ח).

עם התארגנותו של צה"ל עברו מגוייסי החי"ש וכן חברים אחרים מיגור ליחידות השונות של צה"ל, בחלקם לחי"ם ויתרם לחיל קרבי. בשיחרור הגליל במבצע חירם השתתפה גם מחלקת יגור. בקרבות אלה נפל חברנו אסף כ"ץ (כ"ו תשרי תש"ט), מפקד יחידת המיעוטים, שחש לעזרת פצוע ונפגע.

בליווי שיירת הרופאים להדסה שעל הר הצופים נפלה חברתנו שושנה בנארי (ד' ניסן תש"ח). בפעולה ימית, מול חופי הלבנון, נפל חברנו פנחס סובול (ד' אייר תש"ח). בקרב על הקסטל נפל חברנו מאיר טפר (י"ג ניסן תש"ח). בקרבות בנגב נפל חברנו יעקב אוברז'נסקי (א' חשון תש"ט). חברנו בצלאל סיני נפל במילוי תפקידו במחנה חיל המיעוטים ליד נשר (ח' אב תש"ח).

ז א ב ד ו ר

(מתוך ספר יגור)

חדר הזיכרון ב"יד למגינים"